

## Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

T.W.M. Beeloo (Volt)  
(D.d. 25 juni 2026)

Nummer  
4431

Onderwerp  
Beleid bij hittegolven

### Aan de leden van Provinciale Staten

#### *Toelichting vragensteller*

*De afgelopen periode heeft Zuid-Holland te maken met hoge temperaturen. In de media verscheen berichtgeving over provinciale bruggen die door de hitte extra monitoring en onderhoud vereisen om goed te kunnen blijven functioneren.<sup>1</sup> Tegelijkertijd roept de provincie inwoners op om voorafgaand aan een bezoek aan natuurwater de waterkwaliteit te controleren.<sup>2</sup>*

*Klimaatverandering zorgt ervoor dat periodes van extreme hitte vaker voorkomen, langer duren en intensiever worden. Extreme hitte heeft gevolgen voor de gezondheid van inwoners, de kwaliteit van de leefomgeving, de bereikbaarheid van de provincie en het functioneren van infrastructuur. Volt wil inzicht krijgen in de wijze waarop de provincie Zuid-Holland zich voorbereidt op deze ontwikkeling en welke rol zij vervult in het beschermen van inwoners en het toekomstbestendig maken van Zuid-Holland.*

1. *Welke rol vervult de provincie Zuid-Holland bij de voorbereiding op en aanpak van extreme hitteperioden?*

#### Antwoord

In het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is hitte een van de thema's waar alle overheden op samenwerken om de effecten te verkleinen en om als Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig te zijn ingericht. De provincie Zuid-Holland is een van de voorlopers, met initiatieven zoals het Convenant Klimaatadaptief Bouwen en de ontwikkeling van de klimaatatlas. Met artikel 7.23 omgevingsverordening wordt bij planvorming gevraagd om aan te geven (in) hoe(verre) er sprake zal zijn van klimaat risico's, ook voor hitte, voor het betreffende plangebied, welke maatregelen en/of voorzieningen daarom worden overwogen/genomen en wat de eventuele afwegingen zijn om maatregelen en/of voorzieningen wel of niet te treffen. Met de subsidieregeling klimaatadaptatie kan subsidie worden aangevraagd voornamelijk door gemeenten voor het nemen van klimaatadaptatieve maatregelen, dus ook maatregelen tegen hitte, vaak door meer vergroening, voor verkoeling en schaduwwerking.

2. *Beschikt de provincie over een provinciaal hitteprotocol, hitteplan of andere werkwijze voor perioden van extreme warmte? Zo ja, kan deze met Provinciale Staten worden gedeeld?*

---

<sup>1</sup> [Zuid-Holland slijpt stuk af van bruggen die vastlopen bij warmte - Omroep West](#)

<sup>2</sup> [Warm weer? Eerst checken, dan zwemmen! | Provincie Zuid-Holland](#)

#### Antwoord

De provincie heeft een provinciaal hitteprotocol voor haar infrastructuur. Zie de beantwoording onder vraag 4.

3. *Op welke wijze werkt de provincie samen met gemeenten, veiligheidsregio's, GGD 's, waterschappen en andere partners tijdens perioden van extreme hitte?*

#### Antwoord

De provincie werkt samen in de werkregio's van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie met gemeenten en waterschappen. (10 DPRA-werkregio's) Wij brengen daar kennis en capaciteit in bijvoorbeeld bij de zogeheten stresstest en risicodialoog om tot regionale en gemeentelijke planvorming rond hitte-adaptatie te komen. We hebben in afgelopen jaren in samenwerking met het netwerk GGD 's Zuid-Holland een drietal webinars georganiseerd: 'Hitteplan in 1 dag', 'Hitte en Gezondheid' en 'Infectieziekten en klimaatadaptatie'.

Bij calamiteiten zijn gemeenten aan zet samen met de GGD en de Veiligheidsregio. Met die partijen wordt overlegd over preventieve maatregelen en wat de provincie kan doen om die organisaties in hun rol te ondersteunen. Hier zullen we de komende periode meer inzet op gaan plegen, dit is onderdeel van de aangescherpte maatregel Klimaatadaptatie in de programmaherziening 2026

Verder bieden we gemeenten de mogelijkheid om financiering aan te vragen voor het opstellen van integrale hitteplannen, via onze subsidieregeling Klimaatadaptatie.

4. *Welke provinciale infrastructuur wordt als het meest kwetsbaar beschouwd voor hoge temperaturen en welke maatregelen worden genomen om de continuïteit en veiligheid daarvan te waarborgen?*

#### Antwoord

De beweegbare bruggen worden beschouwd als de meest kwetsbare provinciale infrastructuur bij hoge temperaturen. Door hitte zet het stalen dek van de brug uit. Wanneer voegen onvoldoende ruimte bieden voor uitzetting, kunnen brugdelen klem komen te zitten, met mogelijke stremming van de scheepvaart of het wegverkeer als gevolg. Naast het brugdek kunnen ook andere onderdelen van de brug tijdens warme periodes storingen veroorzaken, bijvoorbeeld doordat onderdelen van de het bewegingswerk uitzetten en klemmen of besturingselektronica oververhit raken.

De provincie wil dat ook tijdens omstandigheden met hoge temperaturen de beweegbare bruggen gewoon kunnen blijven functioneren. We hebben hier al geruime tijd een aanpak voor, die bij extreme temperaturen in werking treedt. Deze aanpak houdt in dat we gedurende periodes met aanhoudend hoge temperaturen meten of nog voldoende ruimte beschikbaar is voor het uitzetten van het brugdek. Als deze te klein wordt, kan het dek worden ingekort (enkele millimeters is vaak voldoende) of tijdelijk met water worden gekoeld. Het hitteprotocol bepaalt bij welke objecten en omstandigheden aanvullende maatregelen nodig zijn en wordt waar nodig aangescherpt.

Ook asfaltwegen kunnen bij hoge temperaturen kwetsbaar zijn. Door de warmte wordt asfalt zachter, waardoor zwaar verkeer schade en permanente vervorming, zoals spoorvorming, kan veroorzaken. Tijdens de warme periode ontstond op enkele plekken, waaronder de N208 en N217, hitte-gerelateerde asfaltschade. Deze is direct aangepakt. Op sommige weggedelen is preventief zout gestrooid om schade te voorkomen.

5. *Heeft de provincie inzicht in de risico's van extreme hitte voor de bereikbaarheid van Zuid-Holland op de middellange en lange termijn? Zo ja, welke conclusies trekt het college daaruit?*

#### Antwoord

De provincie brengt de risico's van klimaatverandering voor de eigen infrastructuur periodiek in beeld via de klimaatstresstest. Op basis van de KNMI-klimaatscenario's wordt daarbij gekeken naar de verwachte ontwikkeling van hitte op de middellange en lange termijn. De stresstest geeft inzicht in de mate waarin temperaturen lokaal kunnen oplopen en waar de infrastructuur hierdoor kwetsbaar kan zijn. In combinatie met de ervaringen die inmiddels zijn opgedaan, worden de belangrijkste risico's voor de bereikbaarheid steeds beter in beeld gebracht. Daarbij verwachten we overigens wel dat de risico's toenemen door vaker en langer voorkomende perioden van extreme hitte.

6. *Welke rol ziet het college voor de provincie bij het beschermen van kwetsbare groepen, zoals ouderen, jonge kinderen, mensen met een beperking en inwoners die wonen in sterk versteende gebieden?*

#### Antwoord

Deze uitgesproken rol heeft de provincie niet. Die taak ligt bij de gemeente (bevolkingszorg), de GGD en Veiligheidsregio's.

7. *Hoe wordt hitteadaptatie meegenomen in provinciaal beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, woningbouw, mobiliteit en natuur?*

#### Antwoord

Hitte is onderdeel van ons bredere beleid op klimaatadaptatie. Het onderwerp wordt door de diverse opgaven meegenomen in de aanpak van alle thema's van de klimaatverandering: overstromingen, wateroverlast, droogte, bodemdaling en dus ook voor hitte.

#### Stedelijk gebied.

Door middel van de [Provinciale investeringsagenda 2026-2030](#) is €10 miljoen beschikbaar gekomen voor projecten die in het stedelijk gebied het groenblauwe netwerk versterken en daarmee bijdragen aan klimaatadaptatie, natuur en recreatie. Via de Groene Cirkel Groene Stad stimuleren we een gezonde, natuurrijke en klimaatadaptieve stad. Het belang van schaduw wordt zeker in het stedelijk gebied ingezien en is een van de argumenten om te vergroenen en natuurinclusief in te richten.

#### Landelijk gebied

Voor het landelijk gebied geldt dat wij dit jaar [€340.000 in groenblauwe dooradering in de Zuid-Hollandse Delta](#) investeren. Bij groenblauwe dooradering werken we samen met waterschappen en andere partners. Groenblauwe dooradering draagt bij aan een aantrekkelijker en klimaatrobuust landschap met een betere waterkwaliteit en meer natuurwaarden. Aan groenblauwe dooradering wordt nu ook gewerkt in de Alblasserwaard en Boskoop. Voor de komende jaren is onlangs de provinciale [Subsidie groenblauwe dooradering](#) opengesteld, met een bedrag van ruim €3 miljoen voor de periode t/m 31/8/2028 om hier verder invulling aan te geven.

En ten slotte is via de [Provinciale investeringsagenda 2026-2030](#) €40 miljoen aan strategische reserve toegevoegd voor het landelijk gebied voor projecten die bijdragen aan waterkwaliteit, natuur, stikstofreductie, klimaatbestendigheid en landbouwtransitie en daarmee de overgang naar een natuurinclusief Zuid-Holland ondersteunen.

8. *Beschikt de provincie over inzicht in gebieden binnen Zuid-Holland waar sprake is van verhoogde hittestress? Zo ja, hoe wordt deze informatie gebruikt bij ruimtelijke keuzes?*

Antwoord

Ja de monitor Klimaatadaptatie heeft een dashboard hittestress. Het dashboard toont het aantal buurten in Zuid-Holland waar extreme gevoelstemperaturen van meer dan 50 graden Celsius voorkomen op een tropische dag. *Met name ouderen zijn kwetsbaar voor hitte. Daarom is in het dashboard opgenomen hoeveel ouderen (personen van 65 jaar of ouder) wonen in deze hittestress-gevoelige buurten.*

In ruimtelijke plannen dient op basis van artikel 7.23 aan te worden gegeven hoe wordt omgegaan met de risico's van klimaatverandering, waaronder hittestress. De monitor kan hiervoor worden benut.

9. *Welke effecten van extreme hitte op dieren in natuurgebieden, recreatiegebieden en agrarische gebieden zijn bij het college bekend?*

Antwoord

Het is bekend dat er ten tijde van extreme hitte, vooral als deze lang aanhoudt en droogte veroorzaakt, er in de vrije natuur meer dieren sterven dan gemiddeld. Bloemen raken sneller uitgebloeid waardoor de nectarbeschikbaarheid voor insecten afneemt. Daarnaast kunnen dieren bezwijken door oververhitting in combinatie met drinkwatertekort. Extreme hitte heeft daarbij tot gevolg dat er aanverwante risico's zoals natuurbranden optreden met alle gevolgen van dien. In de landbouw is bekend dat extreme hitte een drukkend effect heeft op de melkproductie in de melkveehouderij.

10. *Op welke wijze wordt bij provinciaal natuur-, recreatie- en groenbeleid rekening gehouden met voldoende schaduwrijke plekken voor mens en dier tijdens perioden van extreme hitte?*

Antwoord

Het provinciale natuurbeleid streeft een netwerk van aaneengesloten natuurgebieden na, waarbinnen een variatie is aan verschillende natuurtypen en waar de terreincondities zoals hydrologie op orde zijn. Daarmee geven natuurgebieden over het algemeen beschutting en drinkgelegenheid voor dieren tijdens extreme weersomstandigheden. In het bos- en bomenbeleid is het streven naar meer bomen in Zuid-Holland opgenomen. Hierbij streven we ook naar meer bomen in recreatiegebieden, juist omdat van bomen is bekend dat deze naast het bieden van beschutting ook hittestress tegengaan. Bij de doorontwikkeling van de recreatiegebieden die in provinciaal eigendom zijn wordt rekening gehouden met het creëren van schaduwplekken op de ligweides en extra toevoegen van bos.

Vanuit de provinciale subsidieregelingen voor recreatie, toerisme en beweegvriendelijke leefomgeving kunnen ook projecten gefinancierd worden die zorgen voor aantrekkelijke schaduwplekken voor mensen.

Bos & bomen maken natuurlijk schaduwrijke plekken voor mens en dier, daarom werken we vanuit provincie Zuid-Holland volgens afspraak met het Rijk (landelijke bossenstrategie) ook aan +400 hectare nieuw bos in 2030

11. *Op welke wijze monitort de provincie de gevolgen van langdurige hitte voor de waterkwaliteit en recreatieve veiligheid van zwemlocaties?*

Antwoord

De waterkwaliteit van zwemlocaties wordt gedurende het zwemseizoen gemonitord door de waterbeheerders. De veiligheid en hygiëne van zwemlocaties worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH), in opdracht van Provincie Zuid-Holland. Tijdens het zwemseizoen kan monitoring aanleiding geven om maatregelen te nemen zoals het instellen van een negatief zwemadvies. Na het zwemseizoen vindt een evaluatie plaats met de waterbeheerders en de ODMH. Eventuele bijzonderheden of trends worden op dat moment besproken.

12. *Hoe worden inwoners geïnformeerd over risico's die samenhangen met extreme hitte, zoals verminderde waterkwaliteit, natuurbrandgevaar of beperkingen in het gebruik van infrastructuur?*

Antwoord

Het informeren van inwoners bij Natuurbrandgevaar gebeurt op initiatief vanuit Brandweer Nederland en de vier veiligheidsregio's in Zuid-Holland. Zij kennen hiervoor de publiekscampagne 'Voorkomen van Vuur is jouw Natuur'. Landelijk houden zij per veiligheidsregio een actueel overzicht op natuurbrandrisico ([www.natuurbrandrisico.nl](http://www.natuurbrandrisico.nl)) en hanteren een toolkit voor uniforme publieksinformatie. Veiligheidsregio's, gemeente, brandweer en natuur- en groenbeheerders maken hiervan gebruik in hun communicatie richting het publiek. Doelgroepen waar in de campagne actief op wordt gericht zijn:

- Recreanten op vakantieparken;
- Dagrecreanten;
- Inwoners van risicovolle natuurgebieden (woonwijken/huizen dichtbij of aangrenzend aan natuurgebieden);
- Recreatieondernemers;
- Zorginstellingen.

Met de Natuurbrand-risicocommunicatie wordt voorkomen dat burgers onvoorbereid worden getroffen wanneer het risico plots toeneemt. Door het jaar heen informeren over preventie, en op risicovolle dagen gericht waarschuwen en handelingsperspectieven bieden, zorgt ervoor dat mensen weten wat ze kunnen doen: vóór en tijdens een natuurbrand.

Met betrekking tot de provinciale infrastructuur is voorafgaand aan de hitteperiode niet specifiek gecommuniceerd over mogelijke beperkingen bij het gebruik door (vaar)weggebruikers. Op basis van ervaringen uit eerdere hitteperiodes was hier geen aanleiding toe, omdat het overgrote deel van de infrastructuur ook tijdens extreme hitte naar behoren blijft functioneren. Tijdens de hitteperiode waren de stremmingen ook deze zomer minimaal.

Waar wel sprake was van een stremming, is de reguliere aanpak voor incidentmanagement gevolgd, inclusief de bijbehorende communicatie richting (vaar-)weggebruikers en andere betrokkenen.

13. *Welke lessen heeft de provincie getrokken uit eerdere hittegolven en op welke wijze zijn deze verwerkt in beleid, beheer en crisisvoorbereiding?*

Antwoord

Beleid:

Er is via de wijziging van het Omgevingsprogramma 2026 en 2028 bij alle opgaven geagendeerd dat er aanvullende maatregelen opgenomen moeten worden om voor alle effecten van klimaatverandering (overstromingen, wateroverlast, droogte, bodemdaling en hitte).

Om beleid en maatregelen te ondersteunen levert de provincie informatie over de effecten van klimaatverandering via de Monitor Klimaat. Hieraan is dit jaar informatie over de gevoelstemperatuur in stedelijke gebied toegevoegd omdat gevoelstemperatuur een betere indicatie geeft van de uitdaging Hittestress dan het stedelijk hitte-eiland effect.

In 2025 is een pilot gedaan met de Menukaart Hitte, samen met de gemeenten Rijswijk en Dordrecht. De Menukaart Hitte is een werkwijze die landelijk wordt toegepast om tot een integraal hitteplan voor een gemeente komen. In de pilot hebben we ervaring opgedaan met de werkwijze volgens de Menukaart Hitte, wat het oplevert en werden de mogelijkheden onderzocht hoe de provincie de Menukaart Hitte voor gemeenten kan ondersteunen. Die resultaten worden nu verwerkt, bijvoorbeeld in de subsidieregeling voor Klimaatadaptatie.

De provincie is dit jaar partner geworden in de landelijke campagnedag Heat Action Day, daar wordt voortaan ieder jaar op 2 juni aandacht gevraagd voor de toenemende hittestress en roept organisaties om dat aan te pakken. Op deze website staat de bijdrage van de provincie: [Heat Action Day - Doe mee op 2 juni 2026](#)

Beheer:

De bij vraag 4 genoemde hitteaanpak voor beweegbare bruggen, is mede gebaseerd op de ervaringen uit eerdere hittegolven en wordt op basis daarvan steeds verder verfijnd. Wanneer perioden van extreme hitte vaker en langer voorkomen, worden de risico's opnieuw afgewogen en wordt het hitteprotocol hierop aangepast. Daarmee is de aanpak adaptief. Ook de gevolgen voor de wegen lijken vooralsnog beperkt te zijn. Het huidige beheer en onderhoud, inclusief het incidentmanagement, voldoet onder de huidige omstandigheden. Bij toekomstige hitteperioden kunnen we deze aanpak van continu monitoren en waar nodig verbeteren, voortzetten. Dit kan aanleiding geven tot aanvullende maatregelen.

14. *Verwacht het college dat de huidige aanpak voldoende is om Zuid-Holland voor te bereiden op de vaker voorkomende hittegolven die worden voorzien in klimaatscenario's? Zo ja, waarop baseert het college deze verwachting?*

Antwoord

Die vraag is niet door het College met ja of nee te beantwoorden. De effecten van klimaatverandering zijn mondiaal en in de scenario's zit een onzekerheid hoe de effecten op hitte exact zullen zijn. We weten dat het warmer, droger en natter wordt, maar in hoeverre dit doorwerkt in Zuid-Holland is concreet nog moeilijk te voorspellen. Ook zal de impact van een hete zomer afhankelijk zijn van andere factoren, bijvoorbeeld als een hete zomer samenvalt met een droge zomer.

We zullen de huidige aanpak continu moeten toetsen en herijken op de actuele situatie. Door middel van onze monitor Klimaatadaptatie, welke twee jaarlijks wordt geactualiseerd kunnen we door middel van de trend de ontwikkelingen monitoren, en kunnen we constateren of onze inzet en de inzet van de andere stakeholders, gemeenten, woningcorporaties, bedrijven en particulieren voldoende is.

Den Haag, 12 oktober 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff